

EL LLENGUATGE

Miraments

El substantiu *mira-ment* —usat generalment en plural— és, sens dubte, un derivat del verb *mirar*, però contràriament a la majoria dels noms de formació anàloga —amb el sufix *ment* a partir d'un verb— no designa l'acció de mirar, significat designat amb el substantiu *mirada*, sinó que té un sentit especial. Significa, segons el Diccionari Fabra, «circumspècció, reserva de què hom usa envers algú per consideració o interès», definició que hi és exemplificada amb les frases *Tractar amb miraments* i *Heu de tenir miraments envers tothom*. D'acord amb la definició i els exemples que acabem de transcriure, que corresponen perfectament a l'ús real d'aquest mot, si més no, al que nosaltres coneixem, no sembla que sigui propi d'utilitzar-lo en frases com és ara «No tenien miraments a fer-se amb aquella gentussa» o «No té miraments a acceptar comissions dels proveïdors», que algun cop tenim ocasió de llegir. En lloc de *tenir miraments* caldria usar, en aquests casos, *tenir escrúpols* o bé *mirar-s'hi*. *No té escrúpols de fer-se amb aquella gentussa*, *No s'hi mira (gens) a acceptar comissions dels proveïdors*.

És cert que hi ha una gran proximitat semàntica entre miraments i *es-cripols*, especialment en les frases *tenir miraments* i *tenir escrúpols*, que —tal com s'esdevé en d'altres casos— semblen acostar-se encara més quan són usades negativament. Però persisteix tanmateix una diferència entre l'una i l'altra car la primera no veiem que es pugui usar sinó fent referència a la manera de tractar una persona i no admet, com *tenir escrúpols*, un complement format per una oració d'infinitiu. Notem, d'altra banda, que és també en oracions negatives, i encara més reforçades amb adverbis com *gaire* o *gens*, que *mirar-s'hi* (a fer una cosa) adquireix un valor afí a *no tenir escrúpols* (de fer una cosa). *Mirar-s'hi*, com és sabut, té dos sentits diferents: «fer (una cosa) posant-hi molta cura» i «pensar-s'hi molt abans de fer-la». És a partir d'aquest segon significat que *mirar-s'hi* es pot usar, especialment, com hem dit, en oracions negatives, en els casos que comentem.

L'adjectiu *mirat* obté del Fabra dues definicions, «que té miraments» i «que s'hi mira en fer quelcom», les quals, però, no estableixen cap equivalència. I és evident, com demostra l'expressió temporal *en fer*, que en la segona definició *mirar-s'hi* significa «fer una cosa posant-hi molta cura».

Albert Jané